

KURJER Zachodni

»ISKRA«

ROK. XVIII.

PONIEDZIAŁEK, 12 WRZEŚNIA 1927 R.

Nr. 250.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61 553.

Cena egzemplarza

20 groszy.

Po likwidacji zamachu na Litwie.

NIE KOMUNISCI, LECZ SOCJAL-DEMOKRACI. — PRZEBIEG REWOLUCJI W TAUROGACH. — UCIECZKA ZAMACHOWCÓW DO POLSKI.

Wilno, 11-9. — Według wiadomości, które tu nadeszły z Kowna, należy uważać za rzecz definitywnie ustaloną, że zamachu dokonał nie komunista, lecz socjal-demokrata. W częściowym poparciu stronictwa ludowego.

Miasto Taurag, znajdowało się w rękach bolszewików w ciągu 12 godzin. Pierwsze uderzenie powstańców wykonane przez oddział liczący 60 ludzi, na czele z kapitanem Majusem, udało się. Rewolucjonści opanowali kanton powiatowy i komendanturę wojskową. Następnie w ciągu całego dnia trwała strzelanina między powstańcami a oddziałami wojska. Po stronie rewolucjonistów jest jeden zabity i dwóch rannych. Pod wieczór wojska rządowe stały się panem sytuacji. Rewolucjonści rozdzielili się na trzy części. Jedną z nich przekroczyła granicę niemiecką, drugą schroniła się do lasów koło miasteczka Jurbot, znaczną zaś część zwróciła się w kierunku granicy polskiej i jest obecnie ścigana przez oddziały wojska rządowego. Cały las Jurbotowski otoczony został ścisłym kordonem wojska.

Jak wykazało pierwotne śledztwo, na czele spisku stał członek frakcji socjal-demokratycznej Mikulski, nauczyciel gimnazjum Szekonas i kap. Majus, który został ujęty w lesie. Kapitan Majus bronił się do ostatka, aż wreszcie został ranny tak, iż musiano mu amputować rękę.

Przewrót miał być dokonany i w innych miejscowościach. Zamach na wielką skalę przygotowany był głównie w miasteczku Ołita nad Niemnem. Na czele spisku stał socjal-demokrata Pleczkaitis. Spisek został wówczas wykryty i zlikwidowany przez władze.

Organ półrządowy „Lietuvos“ pisze, że nieudany przewrót na Litwie dowodzi, że jednolity front między socjal-demokratycznymi ludowcami i komunistami. Z tych samych źródeł podają, że nieuczka 2 so cjalistów do Wilna, pozostaje w związku z niedanym zamachem. Należy się spodziewać, że granicę polską przekroczą jeszcze wielu, gdyż uważają oni Polskę za nieutrzymującą stosunków dyplomatycznych z Kowną, a przez to za najbezpieczniej szych schronienie.

SZUKAJĄ AZYLU W POLSCE.

Wilno, 11-9. — W ub. piątek na odcinku granicy polsko-litewskiej koło miasteczka Uficienka, przekroczył kordon graniczny zupełnie niepostrzeżenie dla placówek obu stron posłowie na sejm litewski: Józef Poplauskas i Józef Kiedys. Obaj posłowie należą do frakcji socjal-demokratycznej.

W sobotę posłowie litewscy zgłosili się do tutejszego urzędu wojewódzkiego i oświadczyli, że zbiegli z Litwy, uchodząc przed niebezpiecznym represjami obecną władzę litewską w stosunku do socjalistów. Prośbą oni

POLSKA WYPRAWA PRZEZ ATLANTYK

Warszawa, 11-9. — W uzupełnieniu wiadomości w sprawie projektowanego lotu polskiego przez Atlantyk, dowiadujemy się, że ślizgowiec, który służył się do zdobycia Atlantyku pod polską banderą, nosi nazwę „Stenor”. Budowa jego trwała dwa miesiące już po ukończeniu pracy konstrukcyjnej. Kabina „Stenora” posiada dwa stery i dwa miejsca dla pilota i dla nawigatora. Ślizgowiec jest zapatrzony we wszystkie nowoczesne przyrządy do orientacji lotniczej i nawigacyjnej. Może on rozwinąć szybkość do 140 km.

NIEDZIEDZIE W ZAKOPANEM.

Zakopane, 11-9. — W odległości mniej więcej 8 kilometrów od Zakopanego w gminie Murza-Schle pojawił się niedźwiędź, wyrażając znaczne szkody na polach z owsem. Następnie skoszono go obecnie niedźwiędź w osadzie Małe Ciche, gdzie porwał on z osady 2 owce.

o udzielenie im prawa azylu. Urząd wojewódzki, przychylając się do prośby, udzielił im oświadczenia kart na prawo pobytu w Wilnie. Charakterystyczne jest, że obaj Litwini nie zwrócili się dotychczas do nikogo z tutejszych działaczy litewskich, ani też do tutejszego komitetu litewskiego lub innej organizacji litewskiej. Natomiast jako socjal-demokrata zgłosił się do tutejszego komitetu okręgowego P. P. S., który się też nim zaopiekował.

Zbiegli posłowie litewscy oświadczyli, że nie wiedzą (?) o wypadkach w Tauragach i o przygotowanym puczu komunistycznym na Litwie. Powody ucieczki obu posłów wydają się być narazie osłonięte tajemnicą.

Pokojowe debaty w Lidze Narodów.

REZOLUCJĘ POLSKĄ ODESLANO DO KOMISJI.

Genewa, 11-9. (PAT.) Minister Chamberlain wygłosił na wczorajszym posiedzeniu zgromadzenia Ligi Narodów mowę o doniosłym znaczeniu politycznym. Oświadczył w niej wszechstronnie w sposób bardzo ścisły stosunek Anglii do zagadnień bezpieczeństwa i rozbrojenia. Mówiąc o konferencji rozbrojeniowej morskiej, wyraził przekonanie, że niepowodzenie jej stanowi zapowiedź przyszłego porozumienia. Następnie Chamberlain podkreślił wielkie znaczenie Ligi Narodów i zaakceptował swoją rolę w pomyślnych rezultatach jej prac nad utrwaleniem pokoju. Czytając aluzję do wniosku polskiego i do przemówień francuskiego, niemieckiego i polskiego delegatów, powiedział: „Słyszałem tutaj mowy, które równają się w rzeczywistości

Warszawa, 11-9. — Świadczyli o napadzie na red. Mostowicza — jak się okazuje — było wielu przechodniów, mieszkających w tej okolicy, a powracających do domu. Jeden z tych przechodniów zdołał nawet zanotować numer policjanta, który przybiegł z interwencją i szczególne znaki auta, którym poszukiwali się napastnicy. Policjanta tego, gdy usiłował interweniować, napastnicy oddepchali. Miał on mieć numer 1508. Redakcja „ABC” sprawdziła to w 23 komisariacie i okazało się, że rzeczywiście jest tam policjant, mający ten numer, a nazywa się Michał Kobuz.

Co do auta, to dokładnie nie stwierdzono. Zanotowano numer 9006 lub 9002; przy numerze widniały litery B. L., a auto miało

stości czynom pokojowym i wyrzuceniu się wojny i jej obydł”. Mówiąc zaś o polskim projekcie Chamberlain zaznaczył: „Czytam z wielką przyjemnością wniosek polskiego delegata, wzywający nas raz jeszcze do sołonnego stwierdzenia naszej zdecydowanej woli pójścia ku pokojowi i unikania wojny”.

Genewa, 11,9 (PAT.) W końcu wczorajszego wieczornego posiedzenia zgromadzenia Ligi Narodów odesłano przedłużoną przez ministra Sokala rezolucję o nieagresji do komisji rozbrojeniowej. W ten sposób rezolucja ta będzie przedmiotem dyskusji, przy okazji której przedstawiciele wszystkich państw będą mieli sposobność wypowiedzenia szerszej swych poglądów na sprawę bezpieczeństwa, arbitrażu i rozbrojenia.

W mrokach tajemnicy gen. Zagórskiego.

LISTY GOŃCZE W WOJSKOWYM POSTĘPOWANIU KARNYM.

Czytamy w „ABC”:

W szeroko omawianej tajemnicy zniknięcia gen. Zagórskiego zwrócono także uwagę na sprawę listów gończych. W związku z tem godzi się zwrócić uwagę na przepisy, jakie w tym względzie obowiązują w wojskowej procedurze karnej.

Otóż w obowiązującej u nas ustawie jest rozdział 25, zatytułowany: „Postępowanie przeciw nieobecniemu i zbiegłemu”. Przedwzrostkiem kiedy można rozesłać listy gończe? Odpowiada na to pytanie par. 428 postępowania karnego wojskowego:

Listy gończe można rozesłać za zbiegami i takimi nieobecniymi, których miejsce pobytu jest nieznane, tylko wtedy, gdy są silnie podejrzani o zbrodnię lub występki, za który może być wymierzona kara więzienia powyżej jednego roku.

Jednakże przeciw tym, którzy zbiegli z zamknięcia śledczego — a niewiadomo, czy tak właśnie można stawiać sprawę w wypad

ku gen. Zagórskiego — można w każdym wypadku rozsełać listy gończe.

Do kogo należy rozsełać listów gończych w postępowaniu wojskowym? Tenże paragraf 428 przewiduje, że zarządzenie to należy do właściwego dowódcy lub do sądu.

Jak należy rozpowszechniać listy gończe? Par. 429 postępowania karnego wojskowego stanowi w tym względzie:

Listy gończe należy rozpowszechniać według istniejących przepisów, a zwłaszcza udzielić jaknajspieszniej wszystkim władzom wojskowym i władzom bezpieczeństwa oraz organom nadzorczym w okolicy. W razie potrzeby należy spowodować także dalsze rozpowszechnianie listów gończych, a w miarę okoliczności ich obwieszczenie w dziennikach publicznych.

Widzimy więc, że ustawa wymaga, aby listy gończe były rozsełane jaknajspieszniej i przewiduje możliwość ogłoszenia ich nawet w dziennikach.

ZAMACH SAMOBÓJCZY RABINA.

Warszawa, 11-9. — Tragiczny wypadek zdarzył się w Grodzisku. Świątyni rabin grodzki Malinicki w ataku nerwowym wykończył z okna 2 piętra na bruku uliczny i doznał potłamania obu nóg. Rabin Malinicki do kilku tygodni zapewne bardzo poważnie na zdrowiu. Starł się on o delegację do Palestyny. Kolegium rabinów pominęło go jednak przy wyborach. Rabin Malinicki „także” tam przejął, że wpadł w rodzaj choroby umysłowej. Miewał częste napady przywidzeń. Onegdaj zdawało mu się, że przyszedł do niego mieszkaniec Grodziska, żądający zwrotu złożonych na Palestynę ofiar. Z krzykiem rzucił się na niego i chwytając go za nogi przeszkodził skoczyć w dwupiętrowy otchłań. Lekarz Pogotowia stwierdził złamanie obu nóg w stawach biodrowych.

WYKRĘCĄ ICH SIANEM W MOSKWIE.

Ryga, 11-9. — Doroszą tu z Moskwy, że do Komisariatu Ludowego dla spraw zagranicznych nadeszło sprawozdanie poselstwa sowieckiego w Warszawie w sprawie zabójstwa, dokonanego w gmachu poselstwa na sp. Trajkiewicz.

Na podstawie tego sprawozdania prokuratura sowiecka wszczęła wstępne śledztwo przeciw sprawcom zabójstwa Gusewowi i Szlecerowi. W najbliższych dniach mają oni być wezwani do Moskwy dla złożenia zeznań.

Wyniki śledztwa w kilku podobnych sprawach pozwalają przypuszczać, że prokuratura sowiecka uważa za zabójców warszawskich, motywując ich czyn koniecznością obrony własnego życia i zabezpieczeniem spokoju w społeczeństwie warszawskim.

ŚWIADKOWIE NAPADU. — POTĘPIENIE PÓŁGĘBKIM. — DOCHODZENIE POLICYJNE UKOŃCZONE. — ŚLEDZTWO SĄDOWE.

numer z województwa Białostockiego, a nie Poleskiego, jak wczoraj podawano.

Również świadkowie przygodni — jak podaje „ABC” — powiadają, że widzieli osobnika w mundurze aspiranta policji; kiedy doń ktoś się zwrócił z uwagą, aby interweniował, osobników ów miał machnąć ręką.

Prasa sanacyjna, która początkowo zabiegła o zatajenie napadu na red. Mostowicza, po dłu o nim krótkie notki, z obowiązku oficjalnego potępiając półgębkiem podobne metody. Ciężkie jest m. in. zauważyć, że mimo, iż napad miał miejsce o godz. 4 (2) rano, władze prokuratorskie otrzymały od redaktora „Rzeczpospolitej” telefoniczne zawiadomienie o napadzie dopiero popołudniu. Wiadomo bowiem, że napadu dokonano około północy, a północne porzucenie w lesie tak, że dopiero o godz. 5.30 rano dotarł się do Warszawy, pobity i po nieprzebranej nocy. Jednakże nawet brat ejnanski „Przebiegiem Wczoraj”, który w ten sposób próbował osłabić wiadomości o bandytyzmie politycznym — „Kurjer Poranny” stwierdził, że dochodzenia policji odnalazły świadka napadu.

Kierownik 23 komisariatu policji państwowej na Ochocie komisarz Machlejd ukończył podjęte na polecenie prokuratora sądu okręgowego dochodzenie w sprawie nocego pobicia i prawną p. Mostowicza.

Komisarz Machlejd przesłał wczoraj do dystryktu prok. Świątkowskiego akta sprawy, z których wynika, że p. Mostowicz został tuż za starą rogatką Grójecką napalony przez kilku osobników, posługujących się samobójkami.

Świadcami napadu było kilku studentów, zamieszkałych w „Domu akademickim” przy ul. Grójeckiej. Umykające za miasto auto marki „Buick” widział posterunkowy, który złożył o tem raport w komisariacie.

Prok. Świątkowski przekazał wyniki dochodzeń policyjnych sądem śledczemu, który przystąpi do przesłuchania świadków.

Głównym zadaniem śledztwa będzie ustalenie, do kogo należy auto, w którym wywieziono za miasto p. Mostowicza. Dotychczas stwierdzono, że auto to nie pochodzi z prowincji, lecz z Warszawy.

Wiadomości ze stolic.

„UWIEŻENIE” PODINSPEKTORKI

PRACY. Podinspektorka pracy p. M. Kistowa, wizytując zakład wyrobów emalowych Gurmiana przy ul. Winnej 3 i przeprowadzając rewizję godzą pracy w tym zakładzie, została przez jego właścicieli zaatakowana w gwałtowny sposób. Podinspektorka zamknięta w bramie nieruchomości, nie wypuszczono na ulicę. Wezwana przez właścicieli policja, mimo przedstawionej legitymacji przeładowej, sprawdziła p. Kistową do VII komisariatu P.P., gdzie został sporządzony odpowiedni protokół. Dopiero wówczas sprawa została wyjaśniona.

JAKIEGO SIĘ SYNA DOCHOWAŁ RABBI WARSZAWSKI? Do bóżnicy warszawskiej przychodził niejaki Lejb Klugman, nabójczy młodzieniec, kształcący się na rabiną. Zaskarbił on sobie całkowite zaufanie chasydów, modlących się w tej bóżnicy, którzy odnosili się do niego z szczególnym szacunkiem, ponieważ jest synem rabina warszawskiego, członka rabinatu stołecznego. Jakież jednak było zdumienie, a następnie przerażenie wszystkich, gdy we środe kandydat na rabiną ułotnił się, a wraz z nim 3 palta, 4 czapki soborowe i znaczna ilość starych i nowych książek bóżniczych. O krzywdzie powiadomiono władzę policyjną, która wdrożyła poszukiwania do Klugmana.

Nasz dział radiowy.

PROGRAM RADJOWY

na poniedziałek 12 września b. m.

Warszawa, 1111 m. Godz. 12.00 i 15.00 Komunikaty. Przerwa. Godz. 17.20 odczyt p. t. „Sprawozdanie ze zjazdu oświatowego w Genewie w sierpniu i wrześniu 1927 r.”. Godz. 18.00 transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”. Godz. 19.20 rozmaitości. Godz. 19.35 16-ta lekcja kursu elementarnego języka francuskiego, według podręcznika prof. Lucien Roquigny. Godz. 20.30 transmisja z Poznania.

Poznań, 480,4 m. Godz. 13.00 notowania giełdy zbożowej i towarowej. Godz. 14.00 notowania giełdy pieniężnej. Godz. 18.00 transmisja koncertu z Warszawy. Godz. 19.00 nad program i komunikaty. Godz. 19.55 odczyt z cyklu organizowanego przez T. C. L. p. t. „O Słowianach pod Berlinem”. Godz. 20.30 wieczór poświęcony twórczości Griega. Godz. 20.30 transmisja muzyki tanecznej z winiarni „Palais Royal”.

Kraków, 422 m. Godz. 18.00 transmisja z Warszawy. Godz. 19.00 rozmaitości. Godz. 19.10 odczyt p. t. „Orłowo — z nad polskiego morza”. Godz. 19.30 odczyt p. t. „Japońska twórczość literacka — dramat”. Godz. 20.00 komunikat sportowy i inne. Godz. 20.30 transmisja z Poznania.

London, 361,4 m. Godz. 18.00 koncert na organach. Godz. 20.15 otwarcie sezonu baletowego: „Don Kiszot”, balet w 2 aktach Nowikowa (transmisja z opery). Inscenizacja. Godz. 22.30 Recital fortepianowy: Schumann.

Langenberg, 468,8 m. Godz. 13.10 koncert popołudniowy rkiestry wojskowej. Godz. 17.30 rozwój sonaty skrzypcowej i fortepianowej. Godz. 20.00 transmisja z „Lie derhalle” w Stuttgarcie. Opera w Nowym Jorku oraz orkiestra filharmoniczna i fortepian. Godz. 24.00 koncert kapeli Isoglio.

Budapeszt, 555,6 m. Godz. 17.30 muzyka cygańska. Godz. 20.15 wieczór francuskiej muzyki. Godz. 22.00 muzyka cygańska z kawiarni „Emke”.

Wygrane loterii klasowej.

28-MY DZIEŃ CIĄNIENIA.

W 28-ym dniu ciągnięcia 5-cj klasy 15-cj państwowej loterii klasowej, główne wygrane padły na numery następujące:

5.000 zł. — Nr. 44704.

3.000 zł. — Nr. 26159, 35678.

2.000 zł. — Nr. 119, 53868, 73277, 102837.

1.000 zł. — Nr. 3252, 13663, 25562.

88060, 55457, 56126, 65781, 68164, 72073, 85569, 100238.

Wykaz wygranych stawek do przejrzenia bezpłatnie w największej i najszerzej kolekturze Górnośl. Banku Górniczo-Hutniczego S. A. Katowice, Św. Jana 16 i oddziały tegoż w Królewskiej Hucie, ulica Wolności 26, jednocześnie można tam nabyć jeszcze niewylosowane losy klasy 5-tej lub zamienić bezpłatnie wygrane stawki. Ciągnięcie klasy 5-tej potrwa jeszcze do dnia 16 września rb.

600 zł. — Nr. 3030 31197 41445 45616 50319 64783 73871 78799 96119 97116 99332.

500 zł. — Nr. 5231 20927 21385 27024 27025 31921 41315 43509 50445 50475 54162 55048 59459 76180 77403 79412 79680 89593 98658 102144 104203.

400 zł. — Nr. 4813 7405 12858 14326 15573 18401 19401 19505 20034 21490 21808 24691 24394 24984 26089 30686 31631 33626 34646 35128 41916 44651 45123 45778 47281 48428 49178 49425 53992 54590 55449 56411 58675 64581 66861 67164 69557 69820 72460 72981 82960 84045 90847 91195 91990 93494 93823 94511 96371 98268 101615 102822.

300 zł. — Nr. 587 1447 2539 3115 3194 33669 3962 6406 8715 9345 9560 10110 10370 10490 12227 12621 14411 14696 15232 15732 17412 18118 19453 19931 20001 20123 20231 20626 21080 21274 21299 21473 23098 23201 23841 24191 25396 26752 27714 28340 28416 28667 29796 29809 30435 31129 31198 31450 31623 33009 33023 33390 33902 33926 35696 35692 36150 36594 36635 37471 38159 38470 39131 39353 40790 41934 42416 43072 43794 43937 44407 44818 45402 46574 46599 47019 47174 47958 48923 50174 50883 51661 56347 56864 58210 58485 59053 61223 62164 62589 63765 63840 64098 64357 65282 66609 67040 67240 67315 67417 69131 69139 69234 69628 70643 71091 71262 71711 72968 73024 74881 75557 76002 76314 76730 78356 7880579390 79453 80302 81781 82023 82041 82908 83613 84017 84439 84671 85690 85946 86089 88713 89129 90131 90172 90621 90799 19586 93614 94108 94702 95400 95731 96337 96376 98407 98649 99797 102319 102716 102886 104267.

Łobuzerski napad na urzędnika starostwa.

W OBRONIE WŁASNEJ NAPADNIĘ TY ZRANIŁ DWUCH OSOBNIKÓW.

Wczoraj w nocy około godz. 1 wracał do domu z Będzina, zamieszkały w Sosnowcu urzędnik starostwa Będzińskiego p. Władysław Sławiński. Gdy p. S. znajdował się już na ul. Będzińskiej wybiegło z poprzecznej ciemnej uliczki sześciu nieznanych osobników, którzy

obrzucili przechodzącego gradem kamieniami. Napadnięty p. S., widząc przeważającą liczbę napastników, w obronie własnej zrobił użytek z posiadanej przy sobie broni palnej. Padło kilka strzałów, a po chwili

rozległy się jęki rannych.

Niespodziewane strzały rozległy się głosem echem wśród nocnej ciszy, zwabiając natychmiast na miejsce strzelaniny policję.

Przybyli policjanci z podkomisarzatu pogońskiego zastali na ulicy p. S., oraz dwóch rannych opryszków:

Sławnia Mikołaja z Będzina

(Strzelecka 15), rannego dwoma kulami w okolicę lewej pachwiny, oraz mieszkańca Sosnowca, zamieszkałego przy ul. Będzińskiej 22,

Józefa Torbusa,

poszerzonego wyżej biodra. Pozostali czterej napastnicy zdolali zbiec. Rannych opryszków przewieziono na kurację do szpitala miejskiego na Pekinie. Za zbiegłymi napastnikami, których nazwiska są znane, policja wszczęła poszukiwania i zostaną oni wkrótce ujęci.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

12	Dziś mienia N. M. P.
	Jutro Eugenji P.
	Wsch. słońca 54
	Zach. „ 184

Kinoteatry w Sosnowcu.

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Gösta Berling” (Gdy zmyśli grają).

Przysięgli księgowi

BĘDĄ MUSIELI ODBYWAĆ 12-LETNIE STUDJA.

W najbliższym czasie będzie wprowadzono za przykładem zachodnich państw europejskich instytucja buchalterów przysięgłych.

Ogólne normy, którym musi odpowiadać buchalter przysięgły, są następujące: buchalter przysięgły musi odbyć 5-letnią praktykę pod kierownictwem księgowego przysięgłego w charakterze asystenta, następnie zaś złożyć egzaminy według programu i w trybie przewidzianym przez rozporządzenie Ministerstwa przemysłu i handlu.

Asystent musi się wykazać ukończeniem krajowej wyższej szkoły handlowej, wydziału ekonomicznego lub prawniczego, odbyć 3-letnią praktykę buchalterijną oraz złożyć egzaminy przepisane.

W kołach kupiectwa polskiego istnieją liczne zastrzeżenia przeciwko temu projektowi.

Przedewszystkiem wskazuje się na fakt, że księgowych, odpowiadających powyższym normom, jest u nas bardzo niewiele i wskutek tego wytworzyłby się pewien monopol, a następnie, że wymagana wobec buchalterów przysięgłych, od których się żąda 12-letnich studiów, są uciążliwsze, niż dla zawodów wyzwolonych.

Rozporządzenie o przemiale zboża.

W numerze „Dziennika Ustaw” z 8 b. m. ogłoszono rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o przemiale żyta.

Rozporządzenie zakazuje przemiału żyta na mąkę poniżej 65 proc. wymiálu, oraz używania do przerobu na wszelkiego rodzaju pieczywa mąki żytniej, pochodzącej z przemiału poniżej tej normy.

Rozporządzenie wchodzi w życie od dnia ogłoszenia.

Osobiste.

Zastępca inspektora pracy w Sosnowcu p. K. Rychnowski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Z życia rzemieślników chrześcijan w Będzinie

W dniu 4 bm. w sali ochronki na Górze Zankowej odbyło się ogólne zebranie członków Towarzystwa, na które przybyło bardzo mało osób, co smutnie świadczy o wy-

Z niedzieli.

(c) Już mniej więcej prawie wszyscy powrócili z urlopów, więc i Zagłębie się ożywiło. Wczorajsza nienajbrzydsza pogoda, jaka na wrześień, wyciągnęła tłumy sosnowiczaków na ul. Trzeciego Maja, by mogli użyć spaceru i zobaczyć się ze znajomymi.

Skorzystała z pogody Liga Obrony Powojennej Państwa, której kwestarze we wszystkich prawie miejscowościach Zagłębia zbierali datki na lotnictwo. Zbiórka ta prawdopodobnie dała nienajgorsze wyniki, bo mieszkańcy Zagłębia znani są ze swej ofiarności i chętnie dają grosz na cele w najwyższym stopniu godne poparcia.

Do przyjemności takiej niedzieli powakacyjnej należy spotkanie się przyjaciół i znajomych po stosunkowo długim niewidzeniu się w czasie urlopu. Jeden był na Helu i kąpał się w morzu, inny wspiął się na młot niebezpieczne szczyty Tatr, a jeszcze inni pili „mleko prosto od krowy” w jakiejś dołkach od świata zabitej wsi polskiej.

A choć w różnych stronach Poleki przebywał, przecież znowu się w Zagłębiu znalazł, zwykły bowiem śmiertelnik to nie igła, ani general, żeby miał po drodze zginąć. Na to mat przeżyć wakacyjnych toczą się rozmowy i snują dyktirki wcale pikantne, a że i się ludzka dawno nie widzieli, więc ożyła do siebie sentyment w stopniu wyższym, niż normalnie i idą raczej się do bufetu. Przecież w „Zacisku” i „Cukerni” gwarno, choć po drogich wakacjach zostały weksle do spłacenia.

Wieczorem spadł deszcz. Ciopły deszcz po jesieni. Jest to wielkie dobrodziejstwo dla Sosnowca, w którym już oddychać nie było można, z powodu kurzu.

Kącik humorystyczny.

OSZCZĘDNOŚĆ.

— Wiesz Stachu, w tym miesiącu ogromnie zaoszczędziłem na elektryczności. Nie na prawie światło nie będzie kosztowało.

— Jakim cudem?

— Przecież wieczory spędziłem stale w kinie lub w teatrze.

CIEKAWA KSIĄZKA.

— Czy pani lubi czytać, panno Ewo?

— O bardzo. W ubiegłym tygodniu wpadła mi w ręce wspaniała książka.

— Pod jakim tytułem?

— Wie pan... hm... Zapomniałam.

— Przez kogo napisana?

— Zaraz panu powiem... Nie. Nie mogę sobie przypomnieć nazwiska.

— A czy treść była ciekawa?

— Treść? Doprawdy wywodziła mi z głowy. Ale zapewniam pana, że powieść miała prześliczną czerwoną okładkę, z doskonałym rysunkiem, wyobrażającym przystojnego chłopca.

BIEDAK.

— Wyobraża sobie statystyka wykazuje że w Nowym Jorku co dwadzieścia minut samochód przejeżdża jakiegoś człowieka...

— Mój Boże, coż to za nieszczęśliwy człowiek. Jakże on to może wytrzymać?

NA TARGU.

Pani: Ależ człowieku, co to za gęś! sama skóra i kości!

Handlarz: To prawda, ale dzisiaj przecież „smukła linia jest w modzie!”

RZEWNA PAMIĄTKA.

— Coż to za pamiątkę nosi pani w medalionie, kochana pani Paszyńska?

— Dukiel włosów męża...

— Ach to mąż pani nie żyje?

— Żyć żyje, tylko wylusiał!

NAGROBEK.

— Skąd masz ten pierścionek z przepięknym kamieniem?

— To spadek po ciotce. Biedaczka zawarowała sobie w testamencie, że mam jej ufundować kamień za 1.000 złotych.

Napad bandycki na szosie.

OPRYSZEK ZRABOWAŁ 1 ZŁ. 60 GR. I KILKA KAWAŁKÓW CHLEBA.

Ubiegłej soboty około godz. 11 rano wracały szosą z Wojkowie Kościelnych dwie wieśniaczki, zamieszkałe we wsi Przeczycze: Barbara i Władysława Blach. W tym czasie

na szosie nie było żadnego ruchu

i obie kobiety były tylko jedynymi podróżniczkami. W pewnej chwili, gdy wieśniaczki znajdowały się w pobliżu wsi Gołążka, wyskoczył z przydrożnego rowu nieznajomy opryszek i skierowawszy do wystraszonych kobiet lufę rewolweru,

zaządał wydania pieniędzy.

Steroryzowane kobieceiny oddały opryszkowi cały swój majątek, a mianowicie:

Barbara Blach — 1 zł. 60 gr., a Władysława kilka kawałków chleba.

Bandyta niezadowolony ze skromnego łupu, pogroziwszy na odchodnym wystraszonym wieśniaczkom, uciekł w niewiadomym kierunku.

Zawiadomiona o napadzie policja, wszczęła energiczne śledztwo, celem ujęcia bandyty.

Popierajcie! Prenumerujcie!
„KURJER ZACHODNI”.

gła niedowierzania, dżwiny, a żadnego szacunku. Wierny sługa nie troskał się o los pastora, tylko o swego pana. Nie mogąc zasnąć, zapalił fajkę i począł się zastanawiać, czy też jest w jego mocy cośkolwiek teraz uczynić.

Alina również nie spała, a ponieważ od początku była przeciwną temu doświadczeniu więc męczyła się jeszcze bardziej wyrzucając sobie, że zbyt słabo się opierała. Przychodziły jej na myśl różne logiczne argumenta, których nie użyła. Potem przez czas pewien myśl jej oderwała się od trosk chwili obecnej, aby z nową odczuć siłą swoje osobiste cierpienia. Po śmierci męża jej bowiem, wypadki tak szybko następowały po sobie, że pochłonięta niemi, jakkolwiek podświadomie czuła ból, nie miała czasu na roztkliwianie się nad sobą. Lecz w czasie bezsennych nocy przychodziło cierpienie i coraz wzrastające wyczerpanie nerwowe: reakcja wkrótce przyjść musiała. Teraz łkała cicho, wspominając Toma, który ją tak kochał, lecz już po chwili znów poczęła się trapić i modlić za pastora, prosząc też Boga, aby świt nastał jak najprędzej. Spojrzała na zegarek: druga dopiero! Ach, czemu te burzliwe noce zawsze najdłużej trwają! Dom cały rozbrzmiewał niezwykle odgłosami: hałasowała, wreszcie nie mogąc dłużej uleżeć spokojnie, zerwała się z łóżka, parzuciła szlafroczek i podbiegła ku drzwiom. O ileż byłaby spokojniejszą, gdyby mogła sprawdzić, że czuwającemu nie się z tego nie przytrafiło. Jednakże przystanęła na progu i dreszcz ją przeszedł: a jeżeli nie usłyszy jego głosu?? Jeżeli istotnie — Wreszcie lęk przed zmorą — niepewności przemógł: musiała zbadać, czy wszystko dobrze z jej teściem.

Zdawało się, jakgdyby ten wichur szalony wygrywał dziką jakąś melodję wśród murów starego dworu w Chadlandzie, grzmiał, buczał, przycichał na chwilę, aby znów wybuchnąć wyciem i gwizdem; chwilami zamierał wokoło domu, a szumił i lęczał wśród otaczających go drzew. Szarpał okna, uderzał

w nie, falą deszczu siekł szyby. Każde wgłębienie framugi i korytarz każdy wewnątrz domu, dołączały tu swoją odrębną nutę; ponad głową zaś słychać było trzeszczenie starych belek, szeceł łupkowych płyt na dachu i szmer osuwających się wapiennych cząstek, wzruszanych raptownem drganiem.

Alina postępowała w stronę szarego pokoju, gdy nagle ze zdumieniem usłyszała zbliżające się stamtąd kroki i omal nie wpadła na jakąś postać, której w ciemnościach dojrzeć nie mogła. Przestraszyli się zarówno mężczyzna jak i kobieta, ale żadne z nich nie krzyknęło, tylko po chwili Alina spytała:

— Kto tu jest?

— O mój Jezu! Co mnie się też wydało! Ja najmocniej panią kapitanową przepraszam.

— Co wy tu robicie o tej porze, Mastersie?

— Proszę pani kapitanowej, ja pewnie tak samo, jak i pani: chciałem się cichutko przekonać, czy jego wielbmość ma się dobrze. I tak jest — wszystko w porządku. Światło się pali, o! widać je przez szparę pode drzwiami, a ksiądz pastor to się tak bez przestanku modli, jak maszyna puszczone w ruch! Z pewnością nie złego nie śmie podejść i teraz jestem o wiele spokojniejszy, niż przedtem. To coś nie może mieć tyle potęgi, aby móc zbliżyć się i tknąć człowieka, który tak modli się do Boga, jak on. Jeżeli jednak modlitwy czynią to nieszkodliwem, to znaczy, że to słyszy, żyje!

— Czy wy możecie w to uwierzyć?

— Muszę wierzyć, proszę pani. Gdyby to było jakieś groźne, ale naturalne zło, toby czcigodnego księdza pastora zmio-tło już dawno, jak i tamtych. Z tym starszym z policji to potrafiło się załatwić w niecałą godzinę, a ksiądz pastor walczy z niem trzy — nie, już przeszło cztery godziny. Nie dziwiłbym się, gdyby wykurzył stąd to lichy, jak łasica szczura wykurza.

— Więc naprawdę jesteście teraz lepszej myśli, Master-sie?

— Szczerze mówię, proszę pani, że tak, a jeżeli wypędzi precz to djabelstwo z naszego dworu kochanego, to zaraz się wszyscy uspokoją, a jego wielbność powinni conajmniej biskupem zamianować. Chociaż coprawda, ci co tu jutro ze Scotland Yardu przybędą, to im nawet mówić o tem nie warto — nie uwierzą. Duchy, to nie ich wydział. Nie, ja myślę, że oni tak to sobie wytłumaczają, że tu, w tym domu znajduje się ktoś, który tamtych zabił, ale nie iał nie przeciwko księdzu pastorem. A teraz ośmielę się radzić pani kapitanowej, żeby wróciła do swego pokoju i starała się usnąć. Stojąc tu, łatwo się zaziębić, a ja znów zajrzę za jaką godzinkę, chyba żebym sam zasnął.

Rozeszli się, a burza wciąż jeszcze szalała. wreszcie przycichła nieco, a dźwięk głosu z szarego pokoju rozlegał się wciąż bez przerwy, wzdłuż pustego, obszernego korytarza.

Gdy na godzinę przed świtem głos ten umilkł nagle, burza już minęła i poprzez zwał szybko pędzących, a coraz rozstępiających się chmur, jaśniał gwiazdozbiór Strzelca, skłaniający się ku zachodniej stronie.

PRACA CZTERECH DETEKTYWÓW.

Mimo burzy baron Walter spał przez noc całą, a obudził się, gdy służący podnosił rolety u okien, przez które widniało niebo wczesnego poranku, tak czyste i jasne, iż zdawało się, jakby deszcz zmył zeń nawet zwykły kolor błękitu. Zegar stojący nad kominkiem wskazywał szóstą, gdyż o tej godzinie miał się baron obudzić.

— Co słychać z księdzem pastorem? — zapytał.

— Proszę pana barona, Masters właśnie zapytuje, czy ma obudzić księdza pastora?

— Jeżeli przeszedł do swojej sypialni, to nie, oczywiście, ale natychmiast, jeżeli jest jeszcze w szarym pokoju.

— W sypialni niema go, panie baronie.

— Zatem pójdź zaraz do szarego pokoju.

Służący się zawahał.

— Przepraszam jaśnie pana, ale nikt nie śmie tych drzwi otworzyć.

W tej chwili baron usłyszał głos córki z pokoju obok.

— Ojciec, ksiądz pastor jeszcze nie wyszedł z szarego pokoju.

— Zaczekaj chwilę, zaraz do ciebie przyjdę.

Zerwał się z łóżka, narzucił naprędce ubranie i przeszedł do przyległej ubieralni, gdzie Alina wylękała czekała.

— O drugiej jeszcze wszystko było dobrze — mówiła. Wyszłam, żeby się przekonać, Masters to samo uczynił: słyszeliśmy wyraźnie jego głos zupełnie spokojny.

Zastali kamerdynera u drzwi szarego pokoju; blady był i pot ocierał z czoła.

— Wołałem — rzekł rozpaczliwie — ale tam cisza, jak-gdyby w grobie. Już po nim! wiem to, czuje!

— Może go tam niema — rzekł baron. — może wyszedł.

Masters machnął tylko beznadziejnie ręką, a sir Walter stanowczym ruchem pełną obie połowy drzwi i pierwszy wszedł do pokoju. Lampa elektryczna płonęła jasno, tłumiąc bladą światłość poranku. Pośrodku pokoju, pod lampą właśnie, zauważył umieszczoną na małym stoliku Biblię, rozwartą na liście apostołskim świętego Pawła, lecz pastor leżał na dywanie w pewnej od stolika odległości. Upadł na prawy bok, a jakkolwiek sutanna i komża, które miał na sobie, rozrzuciły się nie-co przy tym upadku, natomiast w twarzy pastora nie znać było żadnego niepokoju. Przeciwnie: gorączkowy, naprężony wyraz

jaki zwykle cechował jego rysy, znikł teraz zupełnie. Ta twarz, w której malowała się łagodność wielka i spokój, jakich nigdy nie było w niej za życia, robiła wrażenie młodszej zaręcznie. Głowę w bircie miał opartą o miękki podnózek, jakgdyby ułysznie ułożył się do cichego snu na ziemi; oczy były otwarte, a jednak nie żył. Serce bić przestało, kończyny już były zimne. W pokoju, na pozór przynajmniej, nie dało się zauważyć żadnej zmiany. Tak samo jak w poprzednich wypadkach śmierć weszła ukradkiem, ale, o ile żywi sądzić mogli, pozbawiona wszelkiej grozy dla swej ofiary.

Masters przyzwał Andrzeja i osobistego służącego barona, którzy obydwaj stali w progu. Ten ostatni nie zgodził się ani uknąć zmarłego, ani nawet wejść do pokoju. Andrzej usłuchał i we dwóch przeniesli pastora do jego sypialni. Wiadomość o tem co zaszło w jednej chwili obiegła dom.

Nastąpiła scena niewypowiedzianej, historycznej paniki wśród służby. Zanim jeszcze przerażona Janowa przyszła to oznajmić, Alina wiedziała już sama, że ludzie uciekają z tego domu, jakby był zapowietrzony. Zostawiwszy więc ojca pod opieką Mastersa, zeszła, aby spróbować uspokoić wystraszoną służbę. Umiała przemówić dobrze i wytłumaczyć, że wypadek, jakkolwiek okropny, stanowił właśnie dowód, że do obaw niema powodu.

— Gdyby to był istotnie zły duch, to nie miałby przystępu do księdza pastora, który był prawdziwie sprawiedliwym i bogobojnym człowiekiem — rzekła. Zatem uspokójcie się i nie obawiajcie już niczego. Ducha tu żadnego niema. To nieszczęście dowodzi tylko, że jest jakieś straszne niebezpieczeństwo, zupełnie naturalne, a ukryte w tym pokoju. Nikomu nie udało się dotychczas go odkryć, ale żadnemu z was nie nie grozi, jeżeli do pokoju nie wejdziecie. Za godzinę lub dwie przybędą policjanci wprost z Londynu, Scotland Yardu i możecie być pewni jak mój ojciec i ja również, że oni odkrywają prawdę, jakaby ona

nie była. Zanim przyjadą, nie powinniście nawet myśleć o odejściu, bo i tak policjanci sprowadziliby was z powrotem. Proszę, zapanujcie nad sobą i weźcie się do przygotowania śniadania. Mój ojciec doznał okropnego wstrząśnienia, więc byłoby to z waszej strony nieładnie, gdybyście go opuścili w takiej właśnie chwili.

Gospodyni, której przemowa trafiła do przekonania, dodała kilka słów od siebie i owczy pęd do ucieczki został, naraźnie przynajmniej, wstrzymany.

Alina powróciła do biblioteki, gdzie jej ojciec znajdował się z kamerdynerem. Po doktora już posłano, ale z powodu nieobecności Mauneringa, trzeba było go szukać aż w Newton Abbot.

Alina zwróciła się z prośbą do Mastersa, aby użył swej powagi wobec służby, dla podtrzymania jej argumentów, które mu powtórzyła. Masters wykrzyknął z prawdziwym zachwytem:

— Bóg matchnął panią kapitanową i pozwolił spokój zachować. Niechże pani będzie łaskawa to samo panu powtórzyć i namówić go, żeby się cieplej ubrał i wypił choć kieliszek brandy. Biedne panisko! aż żal patrzeć na niego! —

Wódka, która wedle pojęć Mastersa, była lekarstwem na wszelkie dolegliwości, stała już na stole, kamerdyner więc oddalił się, pozostawiając Alinę samą z ojcem. Był on tak zgnębiony, że córka, przejęta do głębi jego stanem, chwilowo przestała nawet myśleć o świeżem nieszczęściu. Alina, nie raz później przypuszczała, że gdyby nie konieczność wykonywania różnych drobnych czynności, wynikająca sama przez się, w czasie tych okropnych przeżyć, to byłaby prawdopodobnie oszalała. Lecz zawsze, tak jak teraz, coś wymagało, aby się zupełnie danej czynności oddała i zarazem zmniejszało napięcie nerwów, w chwili najwyższego ich napięcia.

Baron doszedł do tychże samych wniosków, które posłużyły

jego córce do uspokojenia służących, ale on nie znajdował w nich pociechy, gdyż przejęty był zupełnie sytuacją, której znaczenie dopiero teraz pojmować zaczął: mianowicie, że i on i pastor mylili się, a ten ostatni, życiem tę omyłkę przypłacił. Baron zatopiany w swej trosce jedynie, zrozpaczony był. Biedny stary człowiek, stracił obecnie panowanie nad sobą i wkrótce, w egoistycznym zapomnieniu, miał przyczynić swej córce wiele bolesnych, ciężkich chwil. Z początku zaczął mówić o tem, co już dla wszystkich jasnem się stało:

I o teorie pastora Maya okazały się błędne, a moje przekonania również oczywiście! Po co ja mu wierzyłem? Czemu wbrew rozsądkowi, dałem się przekonać?

— Ojcie kochany, nie myśl o tem teraz. —

— Miałabyś prawo powiedzieć:

— A nie mówiłam, że tak będzie! — lecz ty tego nie uczynisz, wiem. Jednakże tyś miała słuszość wczoraj wieczór starając się go wstrzymać, a on, biedak, mylił się okropnie. Żadna istota z tamtego świata nie przyczyniła się do jego śmierci; gdybyśmy sądzili inaczej, musielibyśmy przestać w Boga wierzyć. —

— Możemy być pewni, ojcze, że zły duch nie miałby przyępu do księdza pastora: zbyt głęboka była wiara jego.

— Zatem, to coś innego. Jeżeli ów niewidzialny zbrodniarz nie jest duchem, a więc to, człowiek żyjący — diabeł w ludzkiej postaci i polieja go wynajdzie. Ktoś, kogo znamy i ufamy mu, bo wszak w wszystkich w tym domu znamy i każdemu ufamy. I oto ja, dawszy się opętać przesądom, poświęceńiem jeszcze jedno życie! Potępią mnie i słusznie; w świetle prawa, czyn mój źle będzie się przedstawiał. Przygotowany jestem odcierpieć za to karę, ale to drobiazg, w porównaniu z bólem i wstydem jakie mnie ogarniają, gdy wspnę na swój postępki! —

— Ojczulku! postąpiłeś wedle swych przekonań! — Kładz

pastor mówił tak przekonywująco! Przysięgam, pamiętajmy, że umarł eicho, bez cierpień: dla niego, który przygotowany był, aby stanąć przed sądem Boskim, taka śmierć, to błogosławieństwo. Boleję tylko nad nami, z powodu trudności jakie nas czekają, ale wiemy prawdę. Sądzę, że nie będzie tak źle jak przypuszczasz, ojcze, bo jakże mogą cię potępić, dopóki sami nie znajdą słowa zagadki?—

— Znajdą — muszą znaleźć! Przylapią mordercę, a mnie srogo osądzą za to, żeś usłuchał człowieka opętanego jedną myślą. Powiadam ci, że May był opętany!

— Nawet ja chwilowo czułam się zachwianą w mych przekonaniach, tak gorąco przemawiał.

— Powiniennem cię był podtrzymywać, zamiast z nim przeciwko tobie stawać.

— Ojcze, pamiętajmy tylko o tem, że pastor May jest teraz razem z naszym drogin Tomem: i że są szczęśliwi, a wobec tej pewności, jakże niewiele znaczy zdanie żyjących osób.

Wówczas biedny sir Walter przybity, osłabiony, zapomniał się tak dalece, że przyczynił córce kilka godzin cierpień, których uniknąć mogła.

— Kto żywym jest, a kto umarłym? — spytał. Nawet tego nie wiemy. Wyższe władze policyjne postanowiły same tę rzecz zbadać i jeżeli ich przypuszczenia są słuszne, to może w tej nawet chwili Piotr Hardeastle już oddycha, żyje.

Alisa spojrzała na ojca z obawą: sądziła, że mówi nieprzytomnie.

— Jakto? nie rozumiem.

— Oni, widzisz, nie chcieli uznać, że Hardeastle nie żyje. Stosownie do otrzymanego rozkazu, Mannering z Henrykiem zawieźli go do Londynu, obchodząc się z nim jako z zemdlonym. Możliwe, że go przywrócono do życia. Dlaczegożby nie? Wszakże nie było oznak rozkładu. Słyszysz się nieraz o letargu, o stanie kataleptycznym, tak zbliżonym do śmierci, że lekarzy

ŻYCIE PRZED SADEMI.

Różne są nogi.

Noga... Co to jest według nauki? Zajrzyjmy do encyklopedji Orgelbranda...

Noga, kończyna dolna, dzieli się na 3 od-
cinki: udo, goleń i stopę (ob. te wyrazy).

Udo (femur), górna i największa część koń-
czyny dolnych, ma formę uciętego ostrokągu;
podstawą zwróconego ku górze, tj. do tulo-
wiska; dolna część łączy się z gołenią.

Goleń, część kończyny dolnych pomiędzy
udem a stopą.

Stopa, jedność miar długości w wielu bar-
dzo krajach używana...

No, a teraz, gdy nauka powiedziała już swo-
je mądre słowo, zaczynajmy z innej beczki,
bardziej bezdennej...

Każde wyrażenie zawsze wywołuje w na-
szym mózgu pewien obraz i to zwykle prosty
naturalny, jednak o dużej skali odchylenia.
Regenerat po usłyszeniu słowa „noga“ niechy-
bnie wyobrazi sobie, jakiegoś potworne, słonio-
wate nożyisko o stopie obrymiej, natomiast
czekowi sentymentalnemu i romantycznemu
bez wątpienia stanie przed oczami małenka,
różowa czy biała niemowlęca nóżka itd. itd.

Można jednak stwierdzić śmiało, że żaden
z zwykłych śmiertelników napewno nie po-
myślałby sobie, że właścicielka tej nogi mo-
że mieć na imię Marianna.

Otóż 18-letnia Marianna Noga, służyła u p.
Zofji H. i przywłaszczyła sobie 4 staniki i 8
poszewek, za co — wobec dotychczasowej
niekarności — skazana została na miesiąc
wzieszenia z zawieszeniem wykonania kary na
przeciąg 2 lat.

P. Zofja H. powiada się była na Nogę za-
patrywać mniej... encyklopedycznie, a wię-
cej... praktycznie...

O miłosnych opatach.

O miłości najwięcej chyba pisał i to nie-
tylko wieszczowie, ale i różni spłowiali do-
szętni pocii i literaci. Richardson twierdzi,
że „miłość to ślepa latarka“, jakby nie było
lepszego porównania np. do filizanki rumian-
ku, albo kapsułki rycynowej. Że jednak za-
patrujemy się na nasze słabości zbyt mało
realnie, dlatego ten i ów dostada dychawicz-
nego pegaza, albo innej szkapę i zdaje mu
się, że fruwa pod chmurami.

Ach te — powiesz zapewne piękna mal-
kontentko — cóż to za paskudny cynik.

Rzecz jednak, że gdybyś chociaż przez ty-
dzień słuchała spraw sądowych, nie inaczej
myślałabyś...

Jeszcze przed trzema laty mogłem z całą
szczęścią pisać:

— Drzącymi dłońmi wzniesmy puławy!
Oto w kryształowych umforach perli się cy-
pryjskie wino. Ustroję skrone twe równian-
ka, z migdałowego kwiecia, a przez biodra
przerzucę granię z heliotropu i gardenji.
W ten przedświt kwiecia i miłości szemrać
będzie niewidzialnym usty stara baśń o
szczęściu.

Tak pisałem, a dziś...

Drż nie mogę, gdyż zaraz staje mi przed
oczami pania Michałina Z. Ładne to 19-let-
nie dziewczę miało narzeczonego Feliksa D.
Michasia, myślała, że jej wybrankę kochać
będzie całe życie, a tymczasem on zako-
chał się w Wikusiu M. i na domiar złego,
gdy raz Michaśia z placzem wyrzuciła mu
niewierność, dostał ataku furji, postępowej
i podarował jej w strzępy bluzkę, zaczął jej
prawie komplementy, z których czule słów-
ko „oferma“ było najdelikatniejsze.

Oburzona Michaśia zażądała nieślętego
amanta do sądu i uzyskała nań wyrok w wy-
sokości 20 złotych grzywny.

Gorzej natomiast przytrafiło się panu Sta-
nislawowi H., którego — oczko w głowie —
żona ni stąd, ni zowąd zaczęła flirtować na
zabój z niejakim Piotrem G. Pan Stanisław
pokiłkacko srodze się odgrażał motylikowa-
temu pańcziłkowi, w końcu jednak przeszedł
od słów do czynów, zaczął się bowiem w bra-
me pewnego domu przy ulicy Pańskiej i jed-
nym uderzeniem pięści zlamal szcękę a-
matorowi łatwych sukcesów, za co musiał
zapłacić całe 50 złotych.

Pan Witold B. upodobał sobie z owu wo-
solutką kobiecinę Irenę Halak. Kupował
frykasy przedewszystkiem Baczewskiego i
„Wysoku“, różne pyjamy i jedwabne com-
bination, w końcu zaś postradał cały portfel,
Ireńka bowiem wolała większą ilość gotów-
ki, niż słabo procentujące sorce pana Witol-
da. Cóż, kiedy „szpach“ się nieudal i dzie-
woja odsiedzi trzy miesiące więzienia. Pan
Witold zaś, nauczony doświadczeniem, za-
pewne nieco głębiej będzie przechowywał

portfel przed zachłannymi rączkami przyja-
ciółek.

Pan Henryk Miotła postąpił zgola inaczej,
wymógł bowiem rodzanej matce dwa łóżka
i szafę i sprzedał do spółki ze swą przyja-
ciółką. Dzięki jednak okoliczności, że matka
mu przebaczyła i prosiła o umorzenie spra-
wy, pan Miotła uniknie przykrych następstw
swego czynu.

A wszystko przez tę „okrasę żywota“,
przez tę miłość... Słusznie przeto zauważył
mój przyjaciel Icuś Liljowyzapach, że „temu
sentymentu, temu miłościu, temu kochaniu...
djabielby raz wziął...“ Lek.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Kronika gospodarcza.

NOWE WZORY CZEKÓW. Z dniem 1-go
października 1927 r. wprowadzone zostają
na skutek uchwały rady zaradowczej w
Pocztowej Kasie Oszczędności opłaty mani-
pulacyjne i pocztowe od wpłat w obrocie
czekowym w następującej wysokości: do zł.
50 opłata manipulacyjno-pocztowa groszy 5,
od zł. 50 do 100 — groszy 10, od zł. 100 do
500 — groszy 20, od zł. 500 do 1000 — zło-
tych 1.

Pozatem P. K. O. wprowadza nowe wzory
czeków, które, jak dotychczas, będą
dwóch rodzajów z tą różnicą, że obecnie je-
den wzór przeznaczony jest wyłącznie dla
czeków przekazowych i przelewowych. Cze-
ków z książeczki przekazowo-przelewowej
nie można używać jako czeków kasowych i
odwrotnie. Oprócz tego różnica między for-
mularzami nowego, a dawniejszego nakładu
polega: a) na zniesieniu dotychczasowego 14-
dniowego okresu ważności czeków; b) na
ograniczeniu wysokości kwoty jednego cze-
ku kasowego do złotych 20 tysięcy; c) na
wprowadzeniu do czeków kasowych tablicz-
ki liczbowej do naciśnięcia.

Ograniczenie wysokości kwoty jednego
czeku kasowego do złotych 20 tysięcy ma na
celu zmniejszenie szkody w wypadku sfał-
szowania czeku. Ograniczenie to jednak nie
wpływa na sumę, jaką właściciel czeku może
podać jednocześnie, gdyż ilość czeków, prze-
znaczonych do realizacji nie jest ograniczo-
na.

**SEZON LETNI NA RYNKU TRYKOTA-
ZY** przezeński pod znakiem bardzo pomyśl-
nej koniunktury, spowodowanej głównie nie-
bywałym dotąd popytem na trykoty kapie-
lowe. Wytwórci krajowe zawałone były
zamówieniami. Niezależnie od tego na ry-
nk widać było wielką ilość kostiumów kapie-
lowych zagranicznych, jak niemieckich, a-
merykańskich, wiedeńskich, belgijskich i an-
gielskich. Prócz kostiumów kapielowych
cięższy się również wielką konsumcją kos-
tjumy sportowe. Obecnie pracują wszyst-
kie fabryki bardzo intensywnie, przygotowu-
jąc się na sezon zimy, który rozpocznie
się w hurcie w drugiej połowie września.
Według zdania hurtowników konsumcja w
jesieni i w zimie będzie duża, a to ze wzglę-
du na to, że w tym roku bardzo modne są
dla pań „pullowery“ (rodzaj swetrów), bluz-
ki trykotowe, suknie oraz kostjumy tryko-
towe. Cena wyrobów trykotowych ostatnio
wskutek zwykłej przedzdy nieco się podniosła.
Warunki sprzedaży nie zmieniły się. Stali
i codlni odbiorcy otrzymują towar na wek-
sie z terminem od 4 do 6 miesięcy lub otwar-
te rachunki do 3 miesięcy. Mniej pewni pla-
cą 20 proc. gotówką, resztę zaś weksłami do
maximum 3 miesięcy. Wyplacalność nieźła,
widać jednak, zwłaszcza na prowincji pro-
testy wekslowe. Surowiec, potrzebny do wy-
robu, t. j. przedzdy bawełnianą i wełnianą, za-
kupują fabryki bądź to u tutejszych przed-
stawicieli przedzdy zagranicznych, bądź też
w przedzdy krajowych.

PRZEMYSŁ POŃCZOSZNYCY W POLSCE
wobec wojny celnej z Niemcami bardzo się
rozwinął. Podczas, gdy dawniej fabryki wy-
rabiały pończochy wyłącznie z surowców

bawełnianych, wigonji etc., obecnie wsku-
tek zaistnienia nowoczesnych maszyn
system „Corona i Coton“ produkują artyku-
ły z najdelikatniejszych surowców, jak flory,
fil de cossy i jedwabie. Produkcja krajowa
rozwija się znacznie lepiej, hamuje ją
jednakże do pewnego stopnia wysoka cena
przedzdy bawełnianej, zwłaszcza Nr. 100-2 i
120-2 potrzebnych do wyrobu cienkich poń-
czoch. Przyczyną wysokiej ceny przedzdy
jest zwykła bawełna na rynku wszechświa-
towym oraz wysokie cło, wynoszące 15 do
30 proc. wartości towaru. Drugą przyczyną
zahamowania produkcji jest brak większych
środków obrotowych, powstały stąd, że hur-
townicy pokrywają swoje zobowiązania wielo-
miesięcznymi weksłami, które trudno jest
dykontować. Warunki pokrycia w hurcie:
kredyt wekslowy z terminem od 3 do 6 mie-
sięcy. Ilość protestów dość znaczna. No-
tują między innymi w hurcie za 1 tuzin: poń-
czochy florowe krajowe z przedzdy 80-2 — 25
do 26 zł., z przedzdy 100-2 — 28 do 32, ze
sztucznego jedwabiu 33 do 35 zł., skarpetki
florowe 60-2 — 22 zł., 80-2 — 24 zł. Poń-
czochy zagraniczne fil de coss 32 do 50 zł.,
silną konkurencję stanowi dla przemysłu kra-
jowego otwarcie szeregu sklepów hurtowych
i detalicznych saskiej firmy „Alfraska“ oraz
zwiększenie się importu towarów zagranicz-
nych drogą nielegalną.

AKCJA KREDYTOWA P. K. O. Fruktu-
fikacja kapitałów, zgromadzonych przez P.
K. O., ma miejsce w formie akcji kredytowej.
P. K. O. udziela kredytu bądź bezpośrednio,
przez zakup od instytucji emitujących papie-
rów kredytowych państwowych, komun-
alnych i hipotecznych, bądź też bezpośrednio
w formie pożyczek wekslowych. W ciągu
pierwszego półrocza r. b. P. K. O. zakupiła
wyżej wymienionych papierów wartości o-
wych łącznie za sumę zł. 45,5 milionów.
Stan ich wynosił w dniu 30 czerwca b. r. —
81,3 milionów złotych. Pożyczki wekslowe
udzielane są wyłącznie tylko spółdzielcom
kredytowym i to jedynie, w myśl wniosku
Związków Rewizyjnych tych spółdzielni.
Stan udzielonych pożyczek tego typu, wraz
z kwotą pożyczek dawnych, t. zw. lokat, któ-
re są w stadium likwidacji, wynosił w dniu
30 czerwca b. r. zł. 34,3 mil.

**POLSKA FLOTA HANDLOWA PRA-
CUJE.** Nasza morską eskadram handlową w
ostatnich swych rejsach przewoziła następu-
jące ładunki. „Poznań“ wyładunku w Gdań-
sku od 25 b. m. około 2450 ton złomu. „Kra-
ków“ przybył dnia 26 ub. m. z Valvik do Lu-
ka, skąd zabierze pełny ładunek rudy do
Gdańska. „Wilno“ ładuje w Dunkercie od
dnia 13 ub. m. złom do Gdańska. „Katowice“
ładuje w Gdyni od 25 ub. m. węgiel do
Malmoe. „Toruń“ ładuje w Gdańsku od dnia
25 ub. m. węgiel do Rygi. „Warta“ ładuje
w Gdańsku do 15 ub. m. drzewo do portu
Garston.

„Warta“ został zafrachtowany na ładunek
fosfatów 3300 — 3700 ton ze Staxu do
Gdańska. „Toruń“ został zafrachtowany na
pełny ładunek węgla z Gdańska do Rygi.
„Kraków“ został zafrachtowany na przewóz
węgla z Gdyni do Szwecji do końca bieżą-
cego roku.

Hodowla lwów dla przedsiębiorstw kinowych.

W Ameryce istnieje specjalne przed-
siębiorstwo, zajmujące się hodowlą lwów dla
celów filmowych. Jest to farma d'El Nonte,
do której wytworki filmów z Hollywood
zwracają się zawsze, ilekroć potrzebne im są
lwy do zdjęć kinematograficznych. Farma
d'El Nonte, leżąca w odległości 15 km. od
Hollywood, powstała

dzięki sprytowi i pomysowości amerykań-
skiej.

Przed mniej więcej 20 laty w okolicach tych
jeździła ruchoma menażeria Boetocka. Razu
pewnego chłopiec stajenny uciekł, a zarząd

menażerii zmuszony był naprędce angażować
nowego chłopca. Chłopcem tym był Charles
Gay, który następnie wraz z menażerją do-
stał się do Francji. Tam wpadł on na pomysł
trecowania lwów dla scenarzysty film. Po po-
wrocie do Ameryki plan swój uskutecznił i
przy pomocy zaoszczędzonych pieniędzy za-
łożył swoje

oryginalne przedsiębiorstwo.

Idąc za przykładem Hagenbecka, Gay po-
zostawia swym lwom zupełną swobodę z za-
chowaniem, rzecz jasna, wszelkich ostrożno-
ści. Wąskich klatek w farmie d'El Nonte

Już
Czas
Ogłosić
Się
w
Kalendarzu
InformatorzeL.
O.
P.
P.

Ogłoszenia i adresy reklamowe
przyjmują, oraz wszelkich infor-
macji udziela **ADMINISTRA-
CJA „KURJERA ZACHODNIE-
GO“**, Sosnowiec, ul. Dąbłiska 1,
telefon 73 i upoważnieni agenci.

nie widziimy. Natomiast znajdują się tam ol-
brzymie obszary, ograniczone ze wszystkich
stron mocną siatką żelazną, lwy

mogą poruszać się w klatkach

tych zupełnie swobodnie, dzięki czemu tresu-
ra postępuje znacznie prędzej, niż w małych
klatkach. Próby Gay'a dały doskonałe
wyniki, wobec czego farma jego szybko się
rozszerzała. Początkowo posiadał on jednego
lwa i dwie lwice, dzisiaj stadofarmy d'El Nonte
liczy 92 sztuki lwów, lwic i lwiatek, z
których na młodsze liczą zaledwie kilka tygo-
dni. Najpiękniejszy okaz farmy, lew Numa,
niejednokrotnie już występował w wielkich
filmach amerykańskich. Lwy w farmie d'El
Nonte są tak

znakomicie wytresowane,

ż dozovery bardzo rzadko robią użytek z wiel-
kich batów, bez których, rzecz jasna, nie od-
wazają się wchodzić między lwy. Charles
Gay jest zdania, że najlepiej jest tresować
zwierzęta, nie strasząc je zbyt mocno, i nie
sprawiając im żadnego bólu.

ZE ŚWIATA

ZARTE WALKI PSÓW NA GRANICY
FRANCUSKO - BELGIJSKIEJ.

Wzdłuż granicy belgijsko - francuskiej kwi-
tnie bardzo ożywione przemyślnictwo. Około
1000 ludzi w Dunkercie, 1400 w Lille i 1600
w Valenciennes zarabia dostatecznie na swe ży-
cie, przewożąc towary przez granicę. Prze-
ciwko przemyślnikom walczyły walkę belgijs-
kie i francuskie władze celne. Obstawiono
granice tak gęstym łańcuchem, iż niepodob-
na człowiekowi się prześlizgnąć. Lecz od
czego dobre pomysły? Przemyślnicy wytreso-
wali psy, które przenoszą przez granicę par-
tie towarów, czyniąc to bardzo sprytnie.
Długi czas władze celne były bezsilne. Do-
piero w ostatnich dniach zjawili się niespo-
dzianie kilkaset psów policyjnych, które roz-
poczęły pogon za czworonożnymi przemyślni-
kami. Na granicy belgijsko - francuskiej wrę-
nie zaczęły psie boje, prowadzone ze zmien-
nem szczęściem. albowiem kundie przemyślni-
ków nie pozwalają bezkarnie naruszać swej
skóry.

Ze świata.

LOTNIK - FALSZERZ.

Komisja sportowa francuskiego Aeroklubu zdyskwalifikowała francuskiego lotnika Callizo, który umieszczał na samolocie przyrząd mierzący fałszywie wysokość. Callizo niedawno zdobył rekord wysokości, który wyniósł zgórą 10 tysięcy metrów, podczas gdy w rzeczywistości samolot unosił się tylko na wysokość 4 tysięcy metrów. Ponieważ lotnikowi dowiedziono oszustwo, wszystkie jego rekordy zostały unieważnione, on sam zaś uległ dyskwalifikacji.

WĘDROWNI BICZOWNICY.

Do Ławy kijowskiej przywędrował przed kilku dniami niezwykły korowód pielgrzymów. Dwaście osób, w tym mężczyźni i osiemnaście kobiet w potarganym odzieniu, boso, z ranami na ciele budziło odrazę i wywoływało wiele najdziwniejszych wersji. Pątnicy ci przybyli z głębi Rosji, aby pomodlić się w ławie przed cudownym obrazem Matki Bożej i przekonać się naocznie, iż łafiuszkar nie przebywa w Kijowie. Lecz naprawdę rozstał się z światem. Pobożni pielgrzymi, stojąc pod wpływem duchowym niejakiego mnicha Fedora i robiąc wrażenie obłąkańców. Trapi ich historia religijna i chorobliwe przeżuczenia. Podobnie jak średniowieczni biczownicy chłoszczą się wążami i kłócą się aż do krwi i do omłotenia. Żyją tylko z jałmużny i dla tem większego umartwienia pielgrużą na sobie robaczko i weale się nie myją. Obłąkańcami pątnikami; zajęli się władze i postanowili ich, odesłać do przytułku, umyć i oczyścić z robactwa. Szaleńcy jednak wydzignęli z zanadru noże i oświadczyli, iż od biorą sobie życie, jeśli władze zechcą ich roz

dzielić. Zostawiono więc ich narazie w spokoju, wyznaczając im za miastem miejsce pobytu.

KOMUNISTYCZNY „REGULAMIN PRACY”.

Wobec zmniejszającej się w czasach ostatnich wydajności pracy w przedsiębiorstwach sowieckich OIK wszechzwiązkowy SSSR, zamierza wprowadzić w prawodawstwie regulujący stosunek robotników do kierownictwa fabryki, daleko idące obostrzenia. M. in. przepisy przewidują, iż robotnik w wypadku trzydniowego nieusprawiedliwienia nieobecności w okresie miesięcznym automatycznie zostaje zwolniony.

SPRAWIEDLIWOŚĆ SOWIECKA...

W Krymieńczuku na Połtawieżynie odbył się proces przeciwko lekarzowi Pelichowowi, oskarżonemu o gwałcenie małoletnich dziewczynek od 10 do 14 lat. Pelichow był kierownikiem ambulatorium szkolnego i zwał do siebie uczennice, płacąc im po 5 kopiejek. Nauczycielka miejscowej szkoły zauważyła, że jedenastoletnia uczennica często ma pieniądze. Podejrzewając, że kradnie, zaczęła ją badać i w ten sposób wpadła na ślad zbrodni. Ponieważ Pelichow był członkiem partji komunistycznej, sąd skazał go tylko na trzy miesiące więzienia, motywując to tem, że Pelichow rzekomo nie wieciał się do gwałtu.

Więści z Rosji.

35.000 NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW.

W ciągu pierwszego półrocza r. b. zanotowano w fabrykach moskiewskich ogółem

35.000 nieszczęśliwych wypadków. Prawie połowa wypadków tych zakończyła się zupełną niezdolnością do pracy osób poszkodowanych.

MUZEUM MIKOŁAJA II.

Władze miejskie Ekaterynburga zwróciły się do rządu sowieckiego o pozwolenie przytworzenia domu, w którym był zamordowany car ze swą rodziną, na muzeum. Muzeum to, w myśl iniektorów, miało być poświęcone pamiętkom cara z ostatniego okresu jego życia.

Rozkład jazdy pociągów osobowych

ODCHODZĄ Z SOSNOWCA:

Do Warszawy: 0.58 (pospieszny), 9.35 (pospieszny) 11.48, 17.08 (przez Dęblin) 22.38.
Do Katowic: 0.16, 1.12 (pospieszny) 1.50, 3.32, 4.07, 4.40, 5.47, 7.42, 7.53, 8.54, 9.39, 10.25, 11.09, 12.36, 13.43, 14.48, 15.38, 16.50, 17.15, 17.38, 18.30, 19.13, 19.59, 20.15, (pospieszny), 21.18, 23.45.
Do Ząbkowic: 9.05, 13.24, 15.00 (połączenie z pociągami posp. do Warszawy), 15.54, 18.50, 19.30, 23.31. (wagon bezpośredniej komunikacji Katowice—Łódź Kaliska).
Do Zawiercia: 6.45.
Do Częstochowy: 5.00, 7.48, 14.20, 17.48.
Do Maczek: 1.30, 4.18, (wagon 2 i 3 kl. Sosnowice—Kraków), 10.45, 21.00.
Do Szczakow: 12.41, 18.20.
Do Dębina: 2.55, 9.46.

Do Kazimierza: 5.55, 9.20 (narazie nie kursuje), 15.05, 18.50, 21.20.

Do Sędziszowa: 6.05 (kursuje od I.VI do 30.IX)

PRZYCHODZĄ DO SOSNOWCA:

Z Warszawy: 1.10 (pospieszny), 7.31, 12.30 (przez Dęblin), 19.02, 20.12 (pospieszny).
Z Katowic: 0.53 (pospieszny), 1.28, 2.48, 4.13, 4.58, 6.43, 7.44, 8.57, 9.30 (pospieszny), 9.41, 10.38, 11.38, 12.38, 13.14, 14.14, 14.53, 15.50, 16.58, 17.44, 18.16, 18.40, 19.25, 20.50, 22.28, 23.28.
Z Ząbkowic: 3.54 (wagon bezpośredniej komunikacji Łódź Kaliska—Kazimierz), 5.42, 8.45, 11.06, 15.34, 16.44, 18.25, 21.15.
Z Zawiercia: 9.37.
Z Częstochowy: 10.20, 13.35, 17.34, 23.41.
Z Maczek: 1.45, 4.37, 7.50, 14.44.
Z Szczakow: 0.10 (wagon 2 i 3 kl. Kraków—Sosnowice), 17.20.
Z Dębina: 3.20, 19.56.
Z Kazimierza: 7.25, 10.55 (narazie nie kursuje), 16.40, 20.20, 23.30.
Z Sędziszowa: 22.50 (kursuje od I.VI do 30.IX).

DAJMY POLSCE silną flotę powietrzną!

KINO „ZAGŁĘBIE”
dawnej
Kino-Teatr „Udziałowy”.

Dziś 12 września i dni następnych premiera!!!
Rzecz oznaczona nagrodą Nobla, wspaniały wielki dramat w 14 aktach o zmysłach pożądania i miłości Słynnej wytwórni szwedzkiej „Svenska film” w Sztokholmie p. t.
„Gösta Berling” (gdymyś grają)

Według słynnej powieści znakomitej laureatki Nobla
SELMY LAGERLÖFF pod tymże tytułem
W roli Gösta Berlinga wszechświatowej sławy, szwedzki Hans Hansen. Film „Gösta Berling” przynosi prawdziwy zaszczyt szwedzkiej wytwórni filmowej.
Niesamowita akcja. — Genjalna gra.
Do obrazu przygrywa doborowy zespół orkiestry pod batutą muzyka **Edm. Sieji.**

Nadmierna otyłość
usuwania herbata ziołowa Baldur, apt. Schlechtapelnie nieszkodliwa. Niezwłoczna strata wagi Pomaga przemianie materji i trawieniu. Prospekt gratis. Cena pudełka zł. 3.50, 4 pudełka zł. 12.
DR. GEBHARD & CO. GDANSK.

NAJUPRZECZYWSZY BÓL GŁOWY
USUWAJĄC
ORYGINALNE PRÓSTKI
z **KOGUTKIEM**.

ZAKŁADY DUKARSKIE
TOW. „KURJER ZACHODNI” S. A.
Sosnowiec, Dęblńska 1. Telef. 73.
Wykonują wszelkie zlecenia w zakres drukarstwa wchodzące

„KURJER ZACHODNI”
Wydawca: **„KURJER ZACHODNI” S. A.**
Wydawca: **„KURJER ZACHODNI” S. A.**

„DZIDZI”
z **KOGUTKIEM**

Reklama jest dźwignią handlu.

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

Sprzedam dom niedokończony w budowaniu parter w którym się mieszczą 3 sklepy i oficyna w której są dwa pokoje z kuchnią. Władomść Kurjer Zach. Sosnowiec 5895
Sprzedam sklep z mieszkaniem nadającym się na restaurację. Władomść „Kurjer Zachodni” Sosnowiec 5799

Różne.

Dziękuję z ciekawym urzędem z mieszkaniem do wydzierżawienia od zaraz. Dąbrowa ul. Kościuski 18. 5794 3

Zgubione dokumenty.

Zając Andrzej zgubił książkę wolską wydaną przez PKU. Sosnowiec 5792-3

NAJKUTECZNIEJSZY ŚRODEK UŚMIERZAJĄCY
REUMATYZM
ŁAMANIA, BÓLE GŁOWY I ZĘBÓW
JEST WYPROBOWANY od 1850
I NAGRODZONY MEDALAMI
APTEKA MIKOŁASCHA
LWÓW.

„KURJER ZACHODNI”
Wydawca: **„KURJER ZACHODNI” S. A.**
Wydawca: **„KURJER ZACHODNI” S. A.**

Choroby płuc!
Stosowany przez pp. Doktorów „Balsam Thiocolan Age” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i sklepy apteczne (drogerje). Zadzajcie tylko w oryginalnym opakowaniu apteki
5216 **A. Gaseckiego**
w Warszawie, 41 Leszno.

HEMOROJDY
Caopri hemoroidalne Gaseckiego (z Kogutkiem) usuwają ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie zmniejszają guzy (zylaki).
Sprzedają większe apteki

CENY PRENUMERATY:
Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową
3 Zł. 50 gr.
Prenumerata zagraniczna miesięcznie **5 Zł.**
Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm. 1-linowy układ 4-szpaltowy 50 gr.
W tekście 25
W tekście, w kolumnie 50
Za tekstem 15
W tekście, w kolumnie, za wiersz mm. 1-linowy, układ 4-szpaltowy (do 60 wierszy) 15 gr.
(do 60) 25
(do 100) 30
(ponad 100 w.) 35
Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm. 2 Zł. 1.50.

CENY OGŁOSZEŃ:
Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 15 gr. za każdy wyraz. Najmniej 1 zł. Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia osobiste i tłustym drukiem podwójnie. Zagnieżdzenie 100 proc. droższe.
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.
Kaźda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.